

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства соціальної політики України
„Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників
під час роботи з екранними пристроями”

I. Визначення проблеми

На сьогоднішній день кожний другий працівник працює з комп'ютером. Дані вимоги необхідні.

На цей час законодавчим актом, що регламентує вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, є Кодекс законів про працю України, Закон України „Про охорону праці”, Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 26 березня 2010 року № 65, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 19 квітня 2010 року за № 293/17588, Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин, затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 10 грудня 1998 року № 7, Правила безпечної експлуатації електроустановок, затверджені Держнаглядом охорони праці від 06 жовтня 1997 року № 257, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 13 січня 1998 року за № 11/2451, Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені наказом Держнаглядом охорони праці від 09 січня 1998 року № 4, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533, Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені наказом Міністерства палива та енергетики від 25 липня 2006 року № 258, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017, у яких визначено обов'язки роботодавця та працівника під час роботи з екранними пристроями.

Загалом національне законодавство у сфері охорони праці під час роботи з екранними пристроями відповідає європейським нормам. Однак Директива Ради 90/270/ЄЕС від 29 травня 1990 року про мінімальні вимоги безпеки та здоров'я при роботі з екранними пристроями (п'ята рамкова Директива в значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС), містить більш конкретні обов'язки роботодавця під час роботи з екранними пристроями.

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у необхідності імплементації положень Директиви Ради 90/270/ЄЕС від 29 травня 1990 року про мінімальні вимоги безпеки та здоров'я при роботі з екранними пристроями (п'ята рамкова Директива в значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС), стосовно мінімальних вимог безпеки та захисту здоров'я під час роботи з екранними пристроями.

Оскільки відповідність мінімуму вимог, що забезпечують гарантію більш високого рівня безпеки і гігієни праці на робочих місцях з екранними

пристроєм, є обов'язковими з метою забезпечення безпеки та гігієни праці працівників.

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки пов'язана безпосередньо з охороною життя та здоров'я працівників, тому потребує вирішення шляхом державного регулювання. Положення, викладені в проекті наказу, мають загальнообов'язковий характер і не можуть затверджуватися локальними актами суб'єктів господарювання.

Відповідно до частини 1 статті 4 Закону України „Про охорону праці” державна політика в галузі охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням. Отже, регулювання відносин у цій сфері належить безпосередньо до компетенції відповідних органів держави.

У разі залишення ситуації без змін можливе лише часткове досягнення визначених цілей. Чинні на цей час в Україні нормативно-правові акти, які встановлюють вимоги охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин, не в повній мірі відповідають вимогам законодавства ЄС. Чинна редакція Правил охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин не відповідає чинному законодавству та не в повній мірі враховує досягнення науково-технічного прогресу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	так	ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання,	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями” розроблено на реалізацію пункту 396 Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р.

Основними цілями його прийняття є врегулювання відносин у сфері охорони праці під час роботи з екранними пристроями шляхом запровадження заходів щодо сприяння поліпшенню охорони праці, а також запобігання нещасним випадкам і травматизму, що виникають внаслідок професійної діяльності.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	У разі залишення ситуації без змін можливе лише часткове досягнення визначених цілей. Чинні на цей час в Україні нормативно-правові акти, які встановлюють вимоги охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин, не в повній мірі відповідають вимогам законодавства ЄС. Чинна редакція Правил охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин не відповідає чинному законодавству та не в повній мірі враховує досягнення науково-технічного прогресу.
Альтернатива 2	Прийняття цього регуляторного акта дозволить врегулювати відносини у сфері охорони праці під час роботи з екранними пристроями, що в повній мірі відповідає вимогам законодавства ЄС.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників.
Альтернатива 2	Удосконалення нормативно-правової бази. Розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу асоційованого члена ЄС.	Витрати на контроль за виконанням регуляторного акта.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями.
Альтернатива 2	Підвищення рівня безпеки праці та здоров'я працездатного населення.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	423*	15 510*	47 555*	1910830	1 974 318*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,02	0,79	2,41	96,78	100

* у зв'язку з відсутністю статистичних даних прийнято розподіл загальної кількості суб'єктів господарювання за даними офіційного веб-сайту

Державної служби статистики України (www.ukrstat.gov.ua) щодо показників структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами у 2015 році. Дані наведено без урахування результатів діяльності банків, бюджетних установ, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції;

*мікропідприємства не враховано, так як вимоги застосовуються в основному для офісних приміщень.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2	Зниження рівня виробничого травматизму, професійної захворюваності.	Витрати робочого часу, пов'язані з вивченням вимог прийнятого регуляторного акта та витрати, пов'язані з дотриманням цих вимог.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Витрати відсутні.
Альтернатива 2	32 304 220 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	2	У разі залишення ситуації без змін можливе лише часткове досягнення визначених цілей.
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта досягаються повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	Витрати для держави складають компенсації на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Витрати для громадян полягають у відновленні працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями. Витрати для суб'єктів господарювання відсутні.	2 місце у рейтингу. У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін деякі важливі аспекти проблеми залишаться невирішеними, що не забезпечить досягнення поставленої мети повною мірою, зокрема, в частині зобов'язань щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством 3

			атомної енергії і їхніми державами-членами. Кількість витрат перевищує кількість вигод.
Альтернатива 2	Вигоди для держави передбачаються в удосконаленні нормативно-правової бази шляхом імплементації положень законодавства ЄС. Вигоди для громадян полягають у підвищенні рівня безпеки праці та здоров'я. Вигоди для суб'єктів господарювання полягають у зниженні рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності.	Витрати для держави, пов'язані з контролем за виконанням регуляторного акта. Витрати для громадян відсутні. Витрати для суб'єктів господарювання часові, пов'язані з вивченням вимог прийнятого регуляторного акта та дотриманням цих вимог і підбання аварійних резервних вимикачів, вартість 1 вимикача =84 грн	4 місце у рейтингу. У разі прийняття регуляторного акта встановлені цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми. Кількість вигод більша за кількість витрат.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом наказу передбачається затвердження Вимог безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, які встановлюють відповідні положенням законодавства Європейського Союзу:

обов'язки роботодавців щодо захисту здоров'я та безпеки працівників;
вимоги безпеки під час роботи з екранними пристроями незалежно від їхнього типу та моделі.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування заінтересованих органів, соціальних партнерів та громадськості про його вимоги, зокрема, шляхом його розміщення на офіційному сайті Державної служби України з питань праці.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 12 грудня 2016 року до 01 квітня 2017 року.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Робочі зустрічі з представниками малого підприємництва	15	За результатами робочих зустрічей з представниками малого підприємництва запропоновано в проекті регуляторного акта встановити вимогу щодо можливості роботодавця встановлювати більш жорсткі вимоги до безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, враховуючи те, що проектом регуляторного акта відповідно до вимог законодавства ЄС встановлено лише мінімальні вимоги
2	Консультація з закордонними експертами	7	Закордонними експертами підтверджена необхідність державного регулювання сфери охорони життя та здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями відповідно до вимог законодавства ЄС.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 63488 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 3,22 відсотки.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка „прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання аварійних резервних вимикачів, Вартість 1 вимикача =84 грн.	84 грн.		84 грн.
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачені	не передбачені	не передбачені
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	Додаткові витрати суб'єктів малого підприємництва відсутні (відповідно до Переліку заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до витрат, затвердженого постановою КМУ від 27.06.2003 р. № 994)		
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне			

	обслуговування)			
5	Інші процедури (навчання з питань охорони праці)			
6	Разом, гривень	84 грн.	X	84грн
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	63 488 одиниць		
8	Сумарно, гривень	5 332 992 грн		26 664 960 грн
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання 1 год. на ознайомлення. Вартість 1 год. – 19,34 грн.; 1 особа на підприємство: 19,34*63 488	19,34 грн.		
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	Додаткові витрати суб'єктів малого підприємництва відсутні (відповідно до Переліку заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до витрат, затвердженого постановою КМУ від 27.06.2003 р. № 994)		
11	Процедури офіційного звітування	не передбачені	не передбачені	не передбачені
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	не передбачені	не передбачені	не передбачені
13	Інші процедури	не передбачені	не передбачені	не передбачені
14	Разом, гривень	1 127 852 грн.	X	6 139 289 грн.
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	63488		
16	Сумарно, гривень	6 460 844 грн.	X	32 304 220 грн.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: Державна служба України з питань праці.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка „прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	5 332 992 грн	26 664 960 грн
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	1 127 852 грн.	6 139 289 грн.
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	6 460 844	32 304 220
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва		X
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	6 460 844	32 304 220 грн.

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії акта не обмежений, пропонується регуляторний акт розрахований на довгострокову дію і набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, – не прогнозується;
- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – роботодавці (суб'єкти господарювання) та працівники, діяльність яких пов'язана з використанням екранних пристроїв;
- розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, – незначні;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься через рік після набрання чинності цим регуляторним актом. Повторне відстеження - через 2 роки з дня набрання чинності.

Періодичні відстеження здійснюватимуться раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відповідні відстеження будуть проводитись шляхом аналізу статистичних даних, виконавцем яких є Державна служба України з питань праці.

**Перший заступник Міністра
соціальної політики**

Ольга Крентовська

_____ 2017 року